

บทที่ 4

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

ในการศึกษาถึงวิธีการวัดผลสำหรับวิชาบรรณารักษศาสตร์ในระดับปริญญาบัณฑิตของมหาวิทยาลัยในประเทศไทยนี้ ผู้วิจัยได้มุ่งศึกษาถึงวิธีการวัดผลที่ใช้อยู่โดยทั่วไปตลอดจนศึกษาถึงความมึ่คิดเห็นปัญหาและข้อเสนอแนะของผู้สอนและของนักศึกษา เกี่ยวกับการวัดผลในมหาวิทยาลัยทั้ง 5 แห่ง คือ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ มหาวิทยาลัยขอนแก่น และมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์วิทยาเขตปัตตานี โดยขอบเขตของเนื้อหาในการวิจัยจะครอบคลุมถึง การเรียนการสอน สภาพทั่วไปของการวัดผล พฤติกรรมที่ต้องการวัด วิธีการวัดผล ช่วงเวลาการวัดผล การแบ่งคะแนน ตลอดจนความคิดเห็น ปัญหาข้อเสนอแนะของผู้สอนและนักศึกษาต่อการวัดผลในวิชาบรรณารักษศาสตร์

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้แบ่งออกเป็น 2 กลุ่มคือ กลุ่มผู้สอนวิชาบรรณารักษศาสตร์ในระดับปริญญาบัณฑิตของมหาวิทยาลัยทั้ง 5 แห่งจำนวน 42 คน และนักศึกษาระดับปริญญาตรีชั้นปีที่ 4 ที่กำลังศึกษาอยู่ในภาคต้นปีการศึกษา 2526 ของมหาวิทยาลัยทั้ง 5 แห่งจำนวน 108 คน รวมประชากรที่ใช้ในการวิจัยทั้งหมด 150 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือแบบสอบถามจำนวน 2 ชุด ชุดที่หนึ่งเป็นแบบสอบถามสำหรับผู้สอนซึ่งแบ่งเนื้อหาออกเป็น 3 ตอน คือ สถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบ สภาพทั่วไปของการเรียนการสอน การวัดผล ความคิดเห็นต่อการวัดผลและปัญหาและข้อเสนอแนะ แบบสอบถามชุดที่ 2 เป็นแบบสอบถามสำหรับนักศึกษา เนื้อหาแบ่งออกเป็น 3 ตอนเช่นเดียวกับของผู้สอน เนื้อหาของแบบสอบถามทั้ง 2 ชุดจะครอบคลุมเนื้อหาของงานวิจัยที่กล่าวข้างต้น ลักษณะคำถามในแบบสอบถาม มี 3 ลักษณะคือ ให้เลือกตอบแบบเดิมค่าหรือข้อความและแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) การส่งแบบสอบถามไปยังประชากรผู้วิจัยได้ใช้วิธีไปแจกด้วยตนเอง ส่งทางไปรษณีย์ และขอความร่วมมือจากผู้สอนในมหาวิทยาลัยนั้น ๆ แจกให้ จำนวนแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาเป็นดังนี้คือ แบบสอบถามสำหรับผู้สอนได้กลับคืนมา 34 ชุด คิดเป็นร้อยละ 80.95 และแบบสอบถามสำหรับนักศึกษาได้รับกลับคืนมา 77 ชุด คิดเป็นร้อยละ 71.29 หลังจากนั้นผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามทั้งหมดมาวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

สรุปผลการวิจัย

1. สถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบ

1.1 ผู้สอนวิชาบรรณารักษศาสตร์ในมหาวิทยาลัยทั้ง 5 แห่ง ที่ตอบแบบสอบถามจำนวน 34 คน เมื่อจำแนกตามคุณวุฒิ แล้วพบว่าผู้สอนมีวุฒิปริญญาโท (บรรณารักษศาสตร์) มากที่สุด คือร้อยละ 85.30 วุฒิปริญญาเอก (บรรณารักษศาสตร์) ร้อยละ 5.88 และมีวุฒิต่อๆ อีกร้อยละ 8.82 ซึ่งวุฒิดังกล่าวได้แก่ อนุวุฒิปริญญาบรรณารักษศาสตร์ ปริญญาตรีทางการจัดการ และปริญญาตรีทางโสตทัศนศึกษา ไม่มีผู้สอนจากมหาวิทยาลัยใดมีวุฒิปริญญาตรี (บรรณารักษศาสตร์) นอกจากนี้ยังผู้สอนถึง 13 คน จากทั้งหมดคิดเป็นร้อยละ 38.24 มีคุณวุฒิทางการศึกษา ซึ่งคุณวุฒิที่ได้ประกอบด้วย กศ.บ. พ.ม. และ ป.ป. ในด้านประสบการณ์การทำงานผู้สอนจำนวนสูงสุดคือร้อยละ 29.41 มีประสบการณ์การทำงาน 5-10 ปี มีผู้สอนเพียง 3 คนคิดเป็นร้อยละ 8.82 ที่มีประสบการณ์การทำงาน 21 ปี ขึ้นไป และเป็นผู้สอนจากจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยทั้งหมด ในด้านประสบการณ์ด้านการเรียนการสอนและด้านการวัดผลมีผู้สอนจำนวน 23 คนคิดเป็นร้อยละ 67.65 เคยอบรมด้านการเรียนการสอนแต่มีผู้สอนเพียง 15 คนคิดเป็นร้อยละ 44.12 ที่เคยอบรมด้านการวัดผล ซึ่งผู้สอนจำนวนมากที่สุด คือ 8 คน เป็นผู้สอนจากจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และการอบรมที่ได้รับนั้น เป็นการอบรมการวัดผลที่จัดโดยหน่วยพัฒนาคณาจารย์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อย่างไรก็ตามผู้สอนครึ่งหนึ่งคือร้อยละ 50.00 เป็นผู้ที่มีพื้นความรู้ทางการวัดผลอย่างเพียงพออีก ร้อยละ 38.24 มีพื้นความรู้ทางการวัดผลน้อยมากมีผู้สอนเพียง 2 คน คือร้อยละ 5.88 เท่านั้นที่มีพื้นความรู้ทางการวัดผล เป็นอย่างดี วิธีการที่ผู้สอนได้รับความรู้ทางการวัดผลมาเป็นผู้สอนส่วนมากร้อยละ 44.08 ศึกษาจากเอกสารด้วยตนเองรองลงมาร้อยละ 20.34 เคยศึกษาเป็นวิชาเลือกและวิชาบังคับในสถานศึกษาเดิม แต่เป็นที่น่าสังเกตว่าผู้ที่มีพื้นความรู้ทางการวัดผล เป็นอย่างดีนั้นได้รับความรู้มาโดยเคยศึกษา เป็นวิชาเลือกและวิชาบังคับในสถานศึกษาเดิมและเคยได้รับการอบรมด้านการวัดผลมาในจำนวนที่เท่ากัน อย่างไรก็ตามจากความเห็นต่อการวัดผลผู้สอนส่วนมากยัง เห็นว่าความรู้ทางการวัดผลมีความจำเป็นต่อตัวผู้สอนในระดับมากและผู้สอนมีความต้องการจะแก้ไขปรับปรุงความรู้ทางการวัดผลของตนเองในระดับปานกลาง

1.2 นักศึกษาที่ตอบแบบสอบถามทั้งหมด 77 คน ส่วนใหญ่เป็นหญิงคือมีจำนวน 69 คนคิดเป็นร้อยละ 89.62 เป็นชายเพียง 8 คนคิดเป็นร้อยละ 10.38 มหาวิทยาลัยขอนแก่นมี นักศึกษาชายมากที่สุดคือมีจำนวนถึง 6 คน โดยสรุปคือนักศึกษาวิชาบรรณารักษศาสตร์ส่วนใหญ่จะเป็นหญิง

2. การเรียนการสอน

2.1 ลักษณะเนื้อหาวิชา ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้แบ่งรายวิชาบรรณารักษศาสตร์ที่เปิดสอนตามหลักสูตรของมหาวิทยาลัยทั้ง 5 แห่ง 35 รายวิชาออกเป็น 2 กลุ่ม คือกลุ่มเนื้อหาและกลุ่มทักษะโดยอาศัยความคิดเห็นของผู้สอนเกี่ยวกับลักษณะเนื้อหาวิชา จุดประสงค์หลักของวิชา และกิจกรรมประกอบการสอนที่ผู้สอนใช้ เป็นเกณฑ์ในการแบ่งซึ่ง เมื่อแบ่งแล้วจะได้กลุ่มเนื้อหา 19 วิชา กลุ่มทักษะ 12 วิชาและมีวิชาที่จัดเข้ากลุ่มใดไม่ได้ 4 วิชา โดยในแต่ละกลุ่มมีรายวิชาดังนี้ คือกลุ่มเนื้อหาประกอบด้วยรายวิชา บรรณารักษศาสตร์เบื้องต้น ห้องสมุดกับสังคม ประวัติหนังสือ และการพิมพ์ บรรณารักษศาสตร์เฉพาะถิ่น จิตวิทยาการอ่าน การเลือกหนังสือและวัสดุห้องสมุด วรรณกรรมมนุษยศาสตร์ วรรณกรรมสังคมศาสตร์ วรรณกรรมวิทยาศาสตร์ การบริหารห้องสมุด ห้องสมุดโรงเรียน ห้องสมุดประชาชน ห้องสมุดวิทยาลัยและมหาวิทยาลัย จดหมายเหตุและหนังสือตัวเขียน สิ่งพิมพ์รัฐบาล หนังสือประกอบการสอน การอ่านวรรณกรรมบรรณารักษศาสตร์ วารสารและหนังสือพิมพ์ และสัมมนาบรรณารักษศาสตร์

กลุ่มทักษะมีรายชื่อวิชาดังนี้คือ การใช้ห้องสมุด การส่งเสริมการอ่าน บริการเอกสารสนเทศ บริการตอบคำถามและช่วยการค้นคว้า บริการของห้องสมุด การจัดหมู่หนังสือ การทำบัตรรายการ การทำดัชนีและสาระสังเขป วรรณกรรม เด็กและวัยรุ่น การวิจัยทางบรรณารักษศาสตร์ โสตทัศนวัสดุในห้องสมุด และการฝึกงานในห้องสมุด

สำหรับรายชื่อวิชาที่จัดเข้ากลุ่มใดไม่ได้มี 4 รายวิชาคือ ความรู้เบื้องต้นทางด้านสารนิเทศ การใช้เครื่องมือเทคนิคในห้องสมุด ห้องสมุดเฉพาะ และวิวัฒนาการทางบรรณารักษศาสตร์ เมื่อไม่สามารถจัดเข้ากลุ่มวิชาใดได้ก็ไม่สามารถนำไปวิเคราะห์ในงานวิจัยนี้ได้

2.2 หัวข้อวิชาและการชี้แจงจุดประสงค์ของวิชาและวิธีการเรียนการสอน การจัดทำหัวข้อวิชา (Course Outline) ผู้สอนส่วนมากจะแจกหัวข้อวิชาให้แก่ผู้เรียนและผู้สอน ร้อยละ 73.53 แจกในชั่วโมงแรกของการเรียนมีผู้สอนเพียง 3 คนคิดเป็นร้อยละ 8.33 เท่านั้นที่ไม่ได้แจกหัวข้อวิชา ผู้สอนทุกคนได้ชี้แจงจุดประสงค์ของวิชาและชี้แจงวิธีการเรียนการสอนให้ผู้เรียนทราบโดยผู้สอนส่วนมากร้อยละ 85.29 จะชี้แจงในชั่วโมงแรกของการเรียนจากคำตอบของนักศึกษาที่ตรงกับของผู้สอนคือนักศึกษาส่วนใหญ่ร้อยละ 96.10 ตอบว่าผู้สอนแจกในชั่วโมงแรกของการเรียนและนักศึกษาทั้งหมดได้รับการชี้แจงจุดประสงค์ของวิชาและวิธีการเรียนการสอน ซึ่งนักศึกษากว่าร้อยละ 98.70 ตอบว่าผู้สอนชี้แจงในชั่วโมงแรกของการเรียน

ความคิดเห็นของผู้สอนและนักศึกษาเกี่ยวกับการแก้ไขปรับปรุงรายละเอียดในหัวข้อวิชานั้นประชากรทั้ง 2 กลุ่มมีความคิดเห็นแตกต่างกันเป็นบางส่วนคือ ในส่วนที่เกี่ยวกับรายละเอียดของเนื้อหาวิชา และวิธีการเรียนการสอน ผู้สอนเห็นว่าต้องแก้ไขปรับปรุงในระดับน้อย แต่สำหรับนักศึกษามีความเห็นว่าการแก้ไขปรับปรุงในระดับปานกลางถึงมาก สำหรับในส่วนที่เป็นจุดประสงค์ของวิชาและวิธีการวัดผลผู้สอนและนักศึกษามีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน

2.3 วิธีการสอนและกิจกรรมประกอบการสอน

วิธีการสอนที่ผู้สอนใช้ในแต่ละกลุ่มวิชา เป็นดังนี้คือ

กลุ่มเนื้อหาทั้งผู้สอนและนักศึกษาเห็นตรงกันว่าวิธีการวัดผลที่ผู้สอนใช้มากที่สุดคือการบรรยาย รองลงมาได้แก่ การค้นคว้าทำรายงาน การศึกษานอกสถานที่และการอภิปรายสัมมนาตามลำดับวิธีการสอนที่ผู้สอนใช้น้อยที่สุดในกลุ่มนี้คือ การสอนเป็นคณะ (team teaching) สำหรับในกลุ่มทักษะทั้งผู้สอนและนักศึกษามีความเห็นตรงกันว่าวิธีการสอนที่ผู้สอนใช้มากที่สุดในกลุ่มนี้คือ การบรรยาย รองลงมาคือการให้ปฏิบัติจริง การค้นคว้าทำรายงาน และการสอนโดยใช้สื่อการสอนตามลำดับ วิธีการสอนที่ผู้สอนใช้น้อยที่สุดในกลุ่มนี้คือการสอนเป็นคณะ (team teaching) โดยสรุปแล้ววิธีการสอนที่ผู้สอนใช้มากที่สุด ในทั้งสองกลุ่มวิชาคือ การบรรยาย

กิจกรรมประกอบการสอน ในกลุ่มเนื้อหากิจกรรมประกอบการสอนที่ผู้สอนใช้มากที่สุดจากคำตอบของผู้สอนคือ การทำรายงานเป็นกลุ่ม เป็นรายบุคคล (ข้อเขียน) รองลงมาได้แก่ การรายงานปากเปล่าหน้าชั้นเรียน การตอบปากเปล่าในห้องเรียนและการทำแบบฝึกหัดตามลำดับกิจกรรมประกอบการสอนที่ผู้สอนใช้น้อยที่สุดในกลุ่มนี้คือ การให้ฝึกปฏิบัติจริงในห้องสมุด จากคำตอบของนักศึกษาเกี่ยวกับกิจกรรมประกอบการสอนที่ผู้สอนใช้ในกลุ่มนี้มีความคล้ายคลึงกับคำตอบของผู้สอน แต่สำหรับลำดับที่จะแตกต่างกันคือ นักศึกษามีความเห็นว่าการกิจกรรมประกอบการสอนที่ผู้สอนใช้มากที่สุด ได้แก่การทำรายงานกลุ่มเป็นรายบุคคล (ข้อเขียน) รองลงมาได้แก่การทำแบบฝึกหัด รายงานปากเปล่าหน้าชั้นเรียนและการสำรวจตามลำดับ กิจกรรมประกอบการสอนที่นักศึกษาเห็นว่าผู้สอนใช้น้อยที่สุด คือการให้ปฏิบัติจริงหรือสถานการณ์จำลอง ในกลุ่มทักษะผู้สอนเห็นว่ากิจกรรมประกอบการสอนที่ผู้สอนใช้มากที่สุดคือการให้ทำรายงานเป็นกลุ่ม เป็นรายบุคคล (ข้อเขียน) รองลงมาได้แก่การทำแบบฝึกหัด การตอบปากเปล่าในห้องเรียน การให้ปฏิบัติจริงในห้องสมุด กิจกรรมที่ผู้สอนใช้น้อยที่สุดในกลุ่มนี้คือการสำรวจ สำหรับในกลุ่มนี้นักศึกษาเห็นว่ากิจกรรมประกอบการสอนที่ผู้สอนใช้มากที่สุดคือ การทำแบบฝึกหัด รองลงมาได้แก่การทำรายงาน เป็นกลุ่ม เป็นรายบุคคล (ข้อเขียน) การฝึกปฏิบัติจริงในห้องสมุด กิจกรรมประกอบการสอนที่ผู้สอนใช้น้อยที่สุดในกลุ่มนี้

คือการสำรวจ เช่นเดียวกับคำตอบของผู้สอน

3. การวัดผล

3.1 การชี้แจงการวัดผลและช่วง เวลาการวัดผล

ในส่วนของ การชี้แจงการวัดผลนั้นทั้งผู้สอนและนักศึกษาเห็นตรงกันว่าผู้สอนส่วนมากได้ระบุการวัดผลลงในหัวข้อวิชาโดยผู้สอนและนักศึกษากันจำนวนมากคิด เป็นร้อยละ 84.71 และ 55.84 ตามลำดับ เห็นว่าผู้สอนได้ระบุอย่างคร่าว ๆ เฉพาะการแบ่งคะแนนลงไปมากก็มีผู้สอนบางส่วนที่เห็นว่ามีภาระอย่างละเอียดทั้งการแบ่งคะแนนช่วง เวลาการวัดผล วิธีการวัดผล อย่างไรก็ตามทั้งผู้สอนและนักศึกษาคิดตรงกันว่าผู้สอนส่วนใหญ่ได้ชี้แจง เกี่ยวกับการวัดผลในวิชาที่สอนให้ผู้เรียนทราบโดยชี้แจง ในช่วงแรกของ การเรียนมากที่สุด

ช่วง เวลาการวัดผล ช่วง เวลาการวัดผลที่ผู้สอนกำหนดในการปฏิบัติจริงนั้น ทั้งผู้สอนและนักศึกษาเห็นตรงกันว่าช่วง เวลาการวัดผลที่ผู้สอนกำหนด เป็น วัดระหว่าง เทอมและปลาย เทอมคิด เป็นร้อยละ 85.00 และ 76.62 ตามลำดับ มีผู้สอนและนักศึกษากันหนึ่งที่ตอบว่าผู้สอนวัดผลตลอดเวลาในระหว่างที่เรียน จากความคิดเห็นของผู้สอนและนักศึกษา เกี่ยวกับช่วง เวลาที่เหมาะสมที่สุดในการวัดผล ผู้สอนจำนวนมากที่สุดเห็นว่าควรวัดผลตลอดเวลาในระหว่างที่เรียน เหมาะสมมากที่สุด ในขณะที่นักศึกษากันส่วนมาก เห็นว่าช่วง เวลาการวัดผลที่เหมาะสมที่สุดควร เป็น วัด กลาง เทอมและปลาย เทอม

3.2 พฤติกรรมที่ต้องการวัด และวิธีการวัดผล

พฤติกรรมที่ต้องการวัด ในกลุ่ม เนื้อหาผู้สอนและนักศึกษา เห็นว่าพฤติกรรม ที่ผู้สอนต้องการวัดในกลุ่มนี้ค่อนข้างแตกต่างกันคือผู้สอน เห็นว่าพฤติกรรมที่ต้องการวัดมากที่สุด ในกลุ่มนี้คือ ความรู้ความจำในวิชาที่เรียน รองลงมาคือความสามารถในการนำไปใช้ ความสามารถในการวิเคราะห์พฤติกรรมที่ผู้สอนต้องการวัดน้อยที่สุดในกลุ่มนี้คือ ทักษะของผู้เรียนในวิชานั้น ๆ สำหรับนักศึกษา เห็นว่าพฤติกรรมที่ผู้สอนวัดมากที่สุดในกลุ่มนี้คือ ความสามารถในการนำไปใช้ รองลงมาได้แก่ความรู้ความจำในวิชาที่เรียน ความสามารถในการวิเคราะห์พฤติกรรมที่นักศึกษาคิดว่าผู้สอนวัดน้อยที่สุดในกลุ่มนี้คือ ทักษะของผู้เรียนต่อวิชานั้น ๆ สำหรับในกลุ่มทักษะคำตอบของผู้สอน และของนักศึกษามีความคล้ายคลึงกันคือ พฤติกรรมที่ผู้สอนต้องการวัดมากที่สุดคือ ความสามารถนำไปใช้ รองลงมาได้แก่ทักษะของผู้เรียนในวิชานั้น ๆ และความรู้ความจำในวิชาที่เรียน พฤติกรรม ที่ผู้สอนต้องการวัดน้อยที่สุดในกลุ่มนี้นั้น ทั้งผู้สอนและนักศึกษามีคำตอบที่แตกต่างกันคือ ผู้สอน เห็น

ว่าพฤติกรรมที่ต้องการวัดน้อยที่สุดคือ ความสามารถในการประเมินค่าแต่สำหรับนักศึกษาเห็นว่า พฤติกรรมที่ผู้สอนวัดน้อยที่สุดในกลุ่มนี้คือ ทักษะของผู้เรียนต่อวิชานั้น ๆ แต่เป็นที่สังเกตว่าทั้งในกลุ่ม เนื้อหาและกลุ่มทักษะ นักศึกษาเห็นว่าพฤติกรรมที่ผู้สอนวัดน้อยที่สุดคือ ทักษะของผู้เรียนต่อวิชานั้น ๆ

อย่างไรก็ตาม เมื่อพิจารณาถึงพฤติกรรมต่าง ๆ ที่ผู้สอนวัดในแต่ละกลุ่มวิชานั้นจะเห็นได้ว่ามีความแตกต่างกันออกไปซึ่งเป็นเหตุให้ เชื่อว่าผู้สอนยึด เนื้อหาวิชา เป็นหลักในการกำหนด พฤติกรรมที่ต้องการวัดในแต่ละวิชา ดังนั้นจึงได้นำคำตอบจากทั้งผู้สอนและนักศึกษาไปทดสอบหา ค่าความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมที่ต้องการวัดและกลุ่ม เนื้อหาวิชาด้วยค่า X^2 ผลการวิเคราะห์ พบว่า ด้วยค่า X^2 ที่ระดับ 0.05 พฤติกรรมที่ต้องการวัดมีความสัมพันธ์กับ เนื้อหาวิชาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จากผลการวิเคราะห์จึง เชื่อได้ว่าผู้สอนได้นำ เนื้อหาวิชา มาเห็นหลักในการกำหนดพฤติกรรมที่ต้องการวัดในวิชานั้น ๆ

ความคิด เห็นของผู้สอนและนักศึกษา เกี่ยวกับการวัดพฤติกรรมต่าง ๆ ในแต่ละกลุ่มวิชานั้น ในกลุ่มวิชาที่เป็นทฤษฎีล้วน ๆ หรือทฤษฎีมากกว่าปฏิบัติ ผู้สอนเห็นว่าพฤติกรรมที่วัดได้เหมาะสมในระดับมากได้แก่ความรู้ความจำในวิชาที่เรียน และความสามารถในการนำไปใช้ สำหรับ พฤติกรรมอื่น ๆ ผู้สอนมีความเห็นว่าสามารถวัดได้เหมาะสมในระดับปานกลาง สำหรับความคิดเห็นของนักศึกษาจะแตกต่างจากผู้สอน เพียง เล็กน้อยคือ พฤติกรรมที่ผู้สอนวัดได้เหมาะสมในระดับมากมีเพียงอย่างเดียวคือ ความรู้ความจำในวิชาที่เรียน พฤติกรรมอื่น ๆ นอกเหนือจากนี้ นักศึกษาเห็นว่า ผู้สอนวัดได้เหมาะสมในระดับปานกลาง ในกลุ่มวิชาที่เป็นปฏิบัติล้วน ๆ หรือปฏิบัติมากกว่าหรือเท่ากับ ทฤษฎีผู้สอนและนักศึกษามีความคิดเห็นสอดคล้องกันดังนี้คือพฤติกรรมที่ผู้สอนสามารถวัดได้อย่างเหมาะสมในระดับมากคือความสามารถในการนำไปใช้ ความรู้ความจำในวิชาที่เรียนและทักษะของผู้เรียนในวิชานั้น ๆ สำหรับพฤติกรรมอื่น ๆ นั้นทั้งผู้สอนและนักศึกษา เห็นว่าผู้สอนวัดได้เหมาะสมในระดับปานกลาง

วิธีการวัดผล วิธีการวัดผลที่ผู้สอนใช้ เมื่อแยกตามกลุ่มวิชาจะได้ เป็นดังนี้คือ กลุ่ม เนื้อหาทั้งผู้สอนและนักศึกษา เห็นว่า วิธีการวัดผลที่ผู้สอนใช้มากที่สุดคือ การทดสอบ รองลงมาได้แก่ การค้นคว้าทำรายงาน วิธีการวัดผลที่ผู้สอนใช้น้อยที่สุดในกลุ่มนี้คือ การใช้แบบสอบถามและการสัมภาษณ์ ในกลุ่มทักษะผู้สอนเห็นว่าวิธีการวัดผลที่ผู้สอนใช้มากที่สุดในกลุ่มนี้คือการทดสอบ รองลงมาได้แก่ การค้นคว้าทำรายงานและการได้ปฏิบัติจริงตามลำดับ วิธีการวัดผลที่ผู้สอนใช้น้อยที่สุด

ในกลุ่มนี้คือ การใช้แบบสอบถามและการสัมภาษณ์ จากคำตอบนักศึกษาจะ เห็นว่ามีแตกต่างไปจาก คำตอบของผู้สอนในบางส่วน เท่านั้นคือวิธีการวัดผลที่ผู้สอนใช้มากที่สุดจากคำตอบของนักศึกษา คือ การทดสอบ รองลงมาคือการใช้ปฏิบัติจริง และการค้นคว้าทำรายงานความลำดับ วิธีการวัดผลที่ ผู้สอนใช้น้อยที่สุดในกลุ่มนี้คือ การใช้แบบสอบถามและการสัมภาษณ์

จากการที่นำคำตอบของผู้สอนและของนักศึกษามาทดสอบหาค่าความสัมพันธ์ระหว่าง วิธีการวัดผลกับกลุ่ม เนื้อหาวิชาด้วยค่า X^2 ผลการวิเคราะห์พบว่าจากคำตอบของผู้สอน เมื่อ คำนวณค่า X^2 ที่ระดับ 0.05 ปรากฏว่า วิธีการวัดผลไม่มีความสัมพันธ์กับเนื้อหาวิชา ซึ่งหมาย ความว่าในการ เลือกวิธีการวัดผลในแต่ละวิชานั้นผู้สอนไม่ได้ยึดลักษณะ เนื้อหาวิชา เป็นหลักในการ เลือกวิธีการวัด แต่จากการทดสอบจากคำตอบของนักศึกษาด้วยค่า X^2 ที่ระดับ 0.01 พบว่า วิธีการวัดผลมีความสัมพันธ์กับเนื้อหาวิชาซึ่งหมายถึงว่า วิธีการวัดผลที่ผู้สอนใช้วัดผลในแต่ละวิชา นั้น ขึ้นอยู่กับเนื้อหาวิชานั้น ๆ

อย่างไรก็ตาม เมื่อพิจารณาจากองค์ประกอบที่ผู้สอนใช้พิจารณาประกอบ การเลือกวิธีการ วัดผลในแต่ละวิชาจะ เห็นได้ว่า เนื้อหาวิชาและจุดประสงค์หลักของวิชา เป็นองค์ประกอบที่ผู้สอน จำนวนมากที่สุดคือร้อยละ 55.88 และ 54.55 ตามลำดับ นำมาประกอบการพิจารณาในระดับ มากที่สุดวิธีการสอน เป็นอีกองค์ประกอบหนึ่งที่ผู้สอนนำมาพิจารณาประกอบ ในระดับมากสำหรับ องค์ ประกอบอื่น ๆ ซึ่งได้แก่ความรู้ทางการ วัดผลและตัวผู้ เรียนผู้สอนนำมาประกอบการพิจารณา ในระดับปานกลาง แต่สำหรับวิธีการวัดผลสำหรับวิชานั้น ๆ ที่ได้รับจากสถาบัน เดิมผู้สอนใช้ใน ระดับน้อย

สำหรับความคิด เห็นของผู้สอนและของนักศึกษา เกี่ยวกับการแก้ไขปรับปรุงวิธีการวัดผล ในแต่ละกลุ่มวิชานั้นจากการทดสอบด้วย Median test พบว่าผู้สอนและนักศึกษามีความคิด เห็น แตกต่างกันอย่างมีนัย สำคัญ ในกลุ่ม เนื้อหาโดยผู้สอนส่วนใหญ่มีความ เห็นว่าวิธีการวัดผลที่ใช้ในกลุ่ม วิชานี้ต้องแก้ไขปรับปรุง ในระดับน้อยถึงปานกลางสำหรับนักศึกษาส่วนใหญ่ เห็นว่าต้องแก้ไขปรับปรุง ในระดับปานกลางถึงมาก ในกลุ่มทักษะประจำกร 2 กลุ่มมีความคิด เห็นไม่แตกต่างกัน

นอกจากจะพิจารณาถึงวิธีการวัดผลตามกลุ่มวิชาต่าง ๆ แล้วถ้าพิจารณาวิธีวัดผลที่ผู้ สอนใช้ระหว่าง เทอมจะพบว่าวิธีการวัดผลที่ผู้สอนใช้ในระดับมากที่สุดคือ การทดสอบ สำหรับการ ค้นคว้าทำรายงานและการได้ปฏิบัติจริงผู้สอนจะใช้ในระดับมาก การจัดอันดับคุณภาพใช้ใน ระดับ ปานกลาง วิธีการวัดผลที่ผู้สอนใช้ในระดับน้อยที่สุดคือ การใช้แบบสอบถามและการสัมภาษณ์ จาก

คำตอบนักศึกษาจะมีความคล้ายคลึงกับของผู้อื่นมากแต่จะแตกต่างกันเล็กน้อยตรงที่ นักศึกษามีความเห็นว่าการวัดผลแบบการจับคู่คุณภาพของผู้เรียนในระดับน้อยที่สุดในขณะที่ผู้สอนใช้ในระดับปานกลาง

3.3 แบบทดสอบ

การทดสอบ เป็นวิธีการวัดผลที่ผู้สอนใช้มากที่สุดในแต่ละกลุ่มวิชานั้น เมื่อพิจารณาลักษณะต่าง ๆ ของแบบทดสอบที่ผู้สอนใช้ในแต่ละกลุ่มวิชาแล้วพบว่า กลุ่มเนื้อหาทั้งผู้สอนและนักศึกษาเห็นว่าแบบทดสอบที่ใช้มากที่สุดคือ แบบทดสอบอัตนัยแบบตอบขยายความ รองลงมาได้แก่อัตนัยแบบตอบสั้น ๆ และอัตนัยแบบจำกัดคำตอบลำดับ สำหรับแบบทดสอบที่ผู้สอนใช้น้อยที่สุดในกลุ่มนี้คือปรนัยแบบจับคู่ สำหรับกลุ่มทักษะทั้งผู้สอนและนักศึกษายังเห็นว่าแบบทดสอบที่ใช้มากที่สุดคืออัตนัยแบบตอบขยายความ รองลงมาได้แก่อัตนัยแบบตอบสั้น ๆ สำหรับในอันดับที่รองลงมาอีกจากคำตอบของผู้สอน เป็นอัตนัยแบบจำกัดคำตอบ และรองลงมาอีกคือปรนัยแบบเลือกตอบ จากคำตอบของนักศึกษาในอันดับที่รองลงมาจากอัตนัยแบบตอบสั้น ๆ ได้แก่ ปรนัยแบบเลือกตอบ และปรนัยแบบเติมคำในจำนวนที่เท่ากัน แบบทดสอบที่ผู้สอนใช้น้อยที่สุดในกลุ่มนี้คือปรนัยแบบจับคู่ ถึงแม้ว่าแบบทดสอบอัตนัยจะใช้มากที่สุดในกลุ่มนี้ แต่ค่าร้อยละของการใช้แบบทดสอบปรนัยแบบต่าง ๆ ก็สูงชันมากกว่ากลุ่มเนื้อหา จึงพอสรุปได้ว่าในกลุ่มทักษะนี้มีการใช้แบบทดสอบปรนัยค่อนข้างมาก

จากการทดสอบหาค่าความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะแบบทดสอบกับกลุ่มเนื้อหาวิชาโดยใช้ค่า X^2 ที่ระดับ 0.05 ผลการวิเคราะห์พบว่าลักษณะแบบทดสอบมีความสัมพันธ์กับกลุ่มเนื้อหาวิชาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติซึ่งหมายถึงว่าวิชาใดที่ผู้สอนจะใช้แบบทดสอบแบบอัตนัย หรือปรนัยก็ตามเป็นที่เชื่อว่าจะต้องพิจารณาจากเนื้อหาของวิชานั้น ๆ

ในเรื่องความคิดเห็นเกี่ยวกับการแก้ไขปรับปรุงแบบทดสอบลักษณะต่าง ๆ นั้นจากการคำนวณหาค่าทางสถิติพบว่าผู้สอนและนักศึกษามีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน กล่าวคือทั้งผู้สอนและนักศึกษามีความต้องการแก้ไขปรับปรุงแบบทดสอบลักษณะต่าง ๆ ในระดับปานกลางเหมือนกัน

นอกจากการวิธีการวัดผลต่าง ๆ แล้วผู้สอนยังใช้พฤติกรรมบางอย่างของผู้เรียนประกอบการวัดผลอีกด้วยซึ่งพฤติกรรมที่ผู้สอนใช้ในระดับมากได้แก่ ความสม่ำเสมอในการเข้าเรียน และสม่ำเสมอในการส่งงาน พฤติกรรมที่ผู้สอนใช้ประกอบการวัดผลในระดับปานกลางได้แก่ ความตั้งใจเรียน ความขยันชวนช่วยเหลือความรู้ ความเต็มใจในการเข้าร่วมกิจกรรมและความสนใจซักถาม

สำหรับความคิดเห็นของผู้สอนและของนักศึกษา เกี่ยวกับการใช้พฤติกรรม เหล่านี้ประกอบ การวัดผลผู้สอน เห็นด้วยในระดับมาก แต่สำหรับนักศึกษาจะ เห็นด้วยในระดับปานกลางถึงมาก พฤติกรรมที่นักศึกษา เห็นส่วนใหญ่ด้วยในระดับมากคือ ความสม่ำเสมอในการส่งงาน ความขยันชวน ขวาทหาความรู้และความเต็มใจในการ เข้าร่วมกิจกรรม พฤติกรรมที่นักศึกษา เห็นด้วยในระดับ ปานกลางคือ ความตั้งใจ เรียนและความสม่ำเสมอในการ เข้าเรียน อย่างไรก็ตามสรุปได้ว่าทั้ง ผู้สอนและนักศึกษา เห็นด้วยกับการใช้พฤติกรรมต่าง ๆ เหล่านี้ประกอบการวัดผล

3.4 การแบ่งคะแนน

การแบ่งคะแนนระหว่างการวัดผลระหว่าง เทอมและการวัดผลปลาย เทอมและ การแบ่งคะแนนระหว่างภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติที่ผู้สอนปฏิบัติจริงจากคำตอบของผู้สอนและนักศึกษา เป็นดังนี้คือ การแบ่งคะแนนระหว่างการวัดผลระหว่าง เทอมและการวัดผลปลาย เทอมผู้สอนและ นักศึกษจำนวนมากที่สุด เห็นว่าที่ผู้สอนใช้มากที่สุดคือ 40-60 รองลงมาจากคำตอบของสอ เป็น 50-50 แต่จากคำตอบของนักศึกษา เป็น 60-40 การแบ่งคะแนนที่ทั้งผู้สอน และนักศึกษา เห็นว่า ผู้สอนใช้น้อยที่สุดคือ 70-30

สำหรับความคิดเห็นของผู้สอนและของนักศึกษา เกี่ยวกับการแก้ไขปรับปรุงการแบ่งคะแนน ระหว่างการวัดผลระหว่าง เทอมและการวัดผลปลาย เทอมนั้น เมื่อทดสอบด้วยค่าทางสถิติแล้วพบว่า ผู้สอนและนักศึกษามีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ผู้สอนมีความเห็นเกี่ยวกับการ แก้ไขปรับปรุงการแบ่งคะแนนในส่วนนี้ในระดับน้อยที่สุด สำหรับนักศึกษานั้นมีความ เห็นว่าการแบ่ง คะแนนระหว่างการวัดผลระหว่าง เทอมและการวัดผลปลาย เทอมของผู้สอนควรได้รับการ แก้ไขปรับปรุงในระดับปานกลางถึงระดับมาก เมื่อผู้สอนเห็นว่าการแบ่งคะแนนระหว่างการวัดผล ระหว่าง เทอมและการวัดผลปลาย เทอมเกือบจะไม่ต้องการแก้ไขปรับปรุงดังกล่าวแล้วดังนั้นการแบ่ง คะแนนที่เหมาะสมที่สุดในส่วนนี้สำหรับผู้สอนยังคง เป็น 40-60 รองลงมาคือ 50-50 ในขณะที่ นักศึกษาเห็นว่าการแบ่งคะแนนที่เหมาะสมที่สุดควร เป็น 50-50 รองลงมาคือ 70-30 ซึ่งเป็น ที่น่าสังเกตว่าการแบ่งคะแนน เป็น 70-30 นั้น เป็นการแบ่งคะแนนที่ผู้สอนใช้ในทางปฏิบัติจริงน้อยที่ สุด

การแบ่งคะแนนระหว่างภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติที่ผู้สอนปฏิบัติจริงจากคำตอบของผู้สอน นั้นผู้สอนส่วนใหญ่แบ่งคะแนนเป็น 60-40 และ 50-50 เป็นจำนวนเท่ากันคือร้อยละ 23.53 รองลงมาคือ 40-60 มีผู้สอนเป็นจำนวนมากพอสมควรคือร้อยละ 17.64 ได้แบ่งคะแนน เป็น

แบบอื่น ๆ ซึ่งผู้ตอบทั้งหมดตอบว่าขึ้นอยู่กับลักษณะเนื้อหาวิชานั้น ๆ ว่าจะแบ่งเป็นจำนวนเท่าใด จากคำตอบของนักศึกษาพบว่านักศึกษาจำนวนมากที่สุดคือร้อยละ 29.87 เห็นว่าผู้สอนแบ่งคะแนน เป็น 60-40 รองลงมาคือร้อยละ 27.27 เห็นว่าผู้สอนแบ่งคะแนน เป็น 40-60 และร้อยละ 24.67 ตอบว่าผู้สอนแบ่งคะแนน เป็น 50-50 ที่การแบ่งคะแนนกระจายในลักษณะนั้น เนื่องจาก ผู้สอนในแต่ละมหาวิทยาลัยแบ่งคะแนนไม่เหมือนกันหรือแม้แต่ในมหาวิทยาลัย เดียวกันผู้สอนแต่ละ คนยังแบ่งคะแนนแตกต่างกันด้วย ซึ่งลักษณะดังกล่าวจะมีผลต่อคำตอบของ นักศึกษาแต่ละมหาวิทยาลัย อย่างไรก็ตาม เมื่อทดสอบค่าความคิด เห็น เกี่ยวกับความต้องการแก้ไขปรับปรุงการแบ่ง คะแนนระหว่างภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติด้วย Median test ผลการวิเคราะห์พบว่า ผู้สอนและ นักศึกษามีความคิด เห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทาง สถิติโดยผู้สอน เห็นว่าการแบ่งคะแนนระหว่าง ภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ เกือบจะไม่ต้องแก้ไขปรับปรุงเลย ในขณะที่นักศึกษา เห็นว่ายังต้องแก้ไข ปรับปรุงในระดับปานกลางถึงระดับมากดังนั้นผู้สอนจึง เห็นว่าการแบ่งคะแนนที่เหมาะสมที่สุดระหว่าง ภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติยังคง เป็น 60-40 และ 50-50 เช่นเดิม ส่วนนักศึกษานั้น เห็นว่าการ แบ่งคะแนนที่เหมาะสมที่สุดควร เป็น 40-60 รองลงมาคือ 50-50 อย่างไรก็ดี ยังมีผู้สอนถึง ร้อยละ 17.65 ที่ยังคง เห็นว่าการแบ่งคะแนนระหว่างภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติที่ เหมาะสมที่สุด นั้นควรพิจารณาจากเนื้อหาของวิชานั้น ๆ

3.5 จุดประสงค์ของการวัดผล

ในการวัดผลของผู้สอนในแต่ละวิชานั้นนอกจากจะวัดพฤติกรรมต่าง ๆ ให้ ได้ตรงตามวัตถุประสงค์ของวิชาแล้วผู้สอนยังคงตั้งจุดประสงค์ในการวัดผลไว้ เพื่อ เป็นแนวทางปฏิบัติ ซึ่งจากการศึกษาถึงจุดประสงค์ของการวัดผลของผู้สอนพบว่าผู้สอนวัดผลเพื่อ วัดความรู้ ความเข้าใจ และวัดความสามารถและทักษะของผู้เรียนในวิชานั้น ๆ ในระดับมากที่สุดผู้สอนมีจุดประสงค์ในการวัด ผลเพื่อวัดทัศนคติของผู้เรียนในระดับมากสำหรับจุดประสงค์อื่น ๆ ผู้สอนมุ่งวัดในระดับปานกลาง ซึ่ง จุดประสงค์ต่าง ๆ เหล่านั้นได้แก่ เพื่อการผ่านและไม่ผ่านของผู้เรียนและเพื่อปรับปรุงการสอนของ ผู้สอน

สำหรับความคิดเห็นในการแก้ไขปรับปรุงจุดประสงค์ในการวัดผลของผู้สอนนั้น เมื่อ คำนวณด้วย Median test พบว่าผู้สอนและนักศึกษามีความคิด เห็นแตกต่างกันอย่างมีนัย สำคัญ ในเรื่องจุดประสงค์เพื่อการ เลื่อนชั้นของผู้เรียน การวัดความรู้ความเข้าใจ การวัดความ สามารถและทักษะด้านต่าง ๆ ของผู้เรียนและการปรับปรุงการ เรียนของผู้เรียน โดยผู้สอนต้องการ

แก้ไขปรับปรุงจุดประสงค์เหล่านี้ในระดับน้อยถึงปานกลางแต่นักศึกษาต้องการแก้ไขปรับปรุงในระดับปานกลางถึงมาก สำหรับจุดประสงค์เพื่อการปรับปรุงการสอนของผู้สอนนั้นทั้งผู้สอนและนักศึกษามีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน

3.6 ปัญหาด้านการวัดผล

ปัญหาทางการวัดผลของผู้สอน ปัญหาทั่วไปเกี่ยวกับการวัดผลผู้สอนส่วนใหญ่ประสบปัญหาเกี่ยวกับการเลือกวิธีการวัดผลที่เหมาะสมกับวิชาที่สอน และปัญหาโอกาสในการวัดผลระหว่างภาคเรียนมีน้อย เวลาจำกัด เนื้อหาที่สอนมีมากในระดับปานกลาง สำหรับปัญหาในการวัดพฤติกรรมต่าง ๆ ของผู้เรียนในกลุ่มวิชาเนื้อหาและกลุ่มทักษะนั้นผู้สอนส่วนใหญ่มีปัญหในระดับปานกลางแต่ปัญหาในทางปฏิบัติในการใช้วิธีการวัดผลแบบต่าง ๆ ผู้สอนประสบปัญหาเกี่ยวกับการใช้แบบทดสอบในระดับน้อยมาก การใช้วิธีการสังเกตพฤติกรรมของผู้เรียน การจัดอันดับคุณภาพ การใช้แบบสอบถาม การสัมภาษณ์ ผู้สอนมีปัญหาในระดับน้อยสำหรับวิธีการอื่น ๆ ผู้สอนส่วนใหญ่จะประสบปัญหาในระดับปานกลาง

สำหรับปัญหาเกี่ยวกับแบบทดสอบในลักษณะต่าง ๆ อันได้แก่ ปัญหาการไม่มีความชำนาญในการสร้างแบบทดสอบประเภทต่าง ๆ การเลือกแบบทดสอบให้เหมาะสมกับวิชาที่สอน การใช้ข้อสอบอัตนัยวัดได้ไม่ครอบคลุม เนื้อหาวิชา การใช้ข้อสอบปรนัยวัดได้เพียงความรู้ความจำ ผู้สอนส่วนใหญ่มีปัญหาในระดับปานกลาง สำหรับการแบ่งคะแนนนั้นผู้สอนส่วนใหญ่มีปัญหาในระดับน้อยที่สุด

สำหรับปัญหาของนักศึกษา นักศึกษาส่วนใหญ่มีปัญหาในระดับมากในด้านการวัดผลที่ผู้สอนเน้นการสอบมากกว่าวิธีการวัดผลโดยวิธีอื่น ๆ และปัญหาการวัดผลผู้สอน เน้นวัดความจำมากกว่าพฤติกรรมอื่น ๆ สำหรับปัญหาอื่น ๆ ที่นอกเหนือจากนี้ นักศึกษาส่วนใหญ่จะมีปัญหาในระดับปานกลาง

3.7 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการวัดผล

ผู้สอนให้ข้อเสนอแนะว่า ผู้สอนวิชาบรรณารักษศาสตร์ในโรงเรียนบรรณารักษศาสตร์ทุกแห่งควรมีความรู้ทางการวัดผล เป็นอย่างดีโดยเสนอให้มีการเปิดอบรมเชิงปฏิบัติการ เรื่องการวัดผลในวิชาบรรณารักษศาสตร์ขึ้น และนอกจากนี้ผู้สอนควรตั้งจุดมุ่งหมายในการวัดผลให้เด่นชัดและยังเสนอแนะให้เลือกวิธีการวัดผลให้สอดคล้องกับวิชาที่สอนรวมทั้งให้ใช้พฤติกรรมอื่น ๆ ของผู้เรียนประกอบการวัดผลโดยไม่มุ่งคะแนนจากการสอบ เพียงอย่างเดียว

ในเรื่องของแบบทดสอบผู้สอน เสนอแนะว่า ควรสร้างแบบทดสอบให้คลุมเนื้อหาวิชา และใช้แบบทดสอบหลาย ๆ ประเภท แบบทดสอบของแต่ละวิชาควรมีแบบมาตรฐานโดยเฉพาะ และควรได้รับการพิจารณาจากภาคีวิชาด้วยนอกจากนี้ควร เปิดอบรมเชิงปฏิบัติการ เกี่ยวกับการสร้างแบบทดสอบลักษณะต่าง ๆ

ข้อเสนอแนะของนักศึกษา นักศึกษาส่วนมาก เสนอแนะว่าผู้สอนควรชี้แจงจุดมุ่งหมายของการวัดผลให้นักศึกษา เข้าใจ ควรวัดพฤติกรรมในด้านความสามารถในการปฏิบัติมากกว่าความรู้ความจำ วิธีการวัดผลไม่ควรใช้ข้อสอบ เพียงอย่างเดียวควรใช้หลาย ๆ วิธีร่วมกันและ เน้นวิธีการวัดผลแบบให้ปฏิบัติจริงมากขึ้นแบบทดสอบควรวัดให้ครอบคลุม เนื้อหาวิชาและควรมีแบบทดสอบหลายลักษณะผสมกันควร เปิดโอกาสให้ผู้เรียนแสดงความคิดเห็นต่อวิชานั้น ๆ ด้วย

จะ เห็นได้ว่าผลของการวิจัยครั้งนี้มีความสอดคล้องกับแนว เหตุผลในการวิจัยเพียง บางส่วนและบางส่วนจะแตกต่างออกไปดังนี้คือ

1. ลักษณะ เนื้อหาวิชาที่มีความสัมพันธ์กับวิธีการวัดผลหลังจากวิเคราะห์ข้อมูล

แล้วพบว่า แนว เหตุผลในการวิจัยในข้อนี้มีความ เป็นจริงเพียงบางส่วนเท่านั้นคือ จากการวิเคราะห์ ค่าความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะ เนื้อหาวิชากับวิธีการวัดผลที่ผู้สอนใช้จากคำตอบของนักศึกษาด้วยค่า X^2 ที่ระดับ 0.01 ลักษณะ เนื้อหาวิชาที่มีความสัมพันธ์กับวิธีการวัดผลอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งในส่วนที่จะ เห็น เป็นจริงตามแนว เหตุผล แต่ เมื่อนำคำตอบของผู้สอน เกี่ยวกับวิธีการวัดผล ที่ผู้สอน ใช้มาทดสอบหาค่าความสัมพันธ์ ด้วยค่า X^2 เช่น เดียวกันกับของนักศึกษาผลของการวิเคราะห์ พบว่าจากคำตอบของผู้สอนลักษณะ เนื้อหาวิชาไม่มีความสัมพันธ์กับวิธีการวัด ผลอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติซึ่งผลการวิเคราะห์ในข้อนี้ไม่ตรงตามแนว เหตุผลที่ตั้งไว้ (รายละเอียดของการวิเคราะห์ ปรากฏในตารางที่ 20 บทที่ 3)

สำหรับในแนว เหตุผลข้อนี้นอกจากผู้วิจัย จะได้วิเคราะห์ตามแนวที่ตั้งไว้แล้วยังได้ วิเคราะห์ข้อมูล เพิ่มเติมในส่วนที่เห็นว่าน่า จะมีความ เกี่ยวข้องทั้งกับวิธีการวัดผลและ เนื้อหาวิชาข้อมูลที่น่ามาวิเคราะห์ได้แก่ พฤติกรรมที่ต้องการวัดและแบบทดสอบลักษณะต่าง ๆ กับกลุ่มเนื้อหา วิชาจากผลการวิเคราะห์พบว่า พฤติกรรมที่ต้องการวัดมีความสัมพันธ์กับ เนื้อหาวิชาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติทั้งจากคำตอบของผู้สอนและนักศึกษา (ดูรายละเอียดการวิเคราะห์ข้อมูลในตารางที่ 18 บทที่ 3) สำหรับแบบทดสอบ เหตุที่น่ามาวิเคราะห์ เนื่องจากว่าการทดสอบ เป็นวิธีการวัดผลที่ผู้สอน ใช้มากที่สุดทั้ง 2 กลุ่มวิชา และการเลือกใช้แบบทดสอบในแต่ละกลุ่มค่อนข้างแตกต่างกัน เมื่อนำ

แบบทดสอบลักษณะต่าง ๆ ที่ผู้สอนเลือกใช้มา ทดสอบหาค่าความสัมพันธ์กับเนื้อหาวิชาด้านค่า X^2 ผลของการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่าแบบทดสอบที่ผู้สอนเลือกใช้มีความสัมพันธ์กับเนื้อหาวิชาที่สอนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติทั้งจากคำตอบของผู้สอนและนักศึกษา (ดูรายละเอียดการวิเคราะห์ในตารางที่ 22)

2. ผู้สอนและนักศึกษามีความคิดเห็นต่อวิธีการวัดผลแตกต่างกันคือ ผู้สอนมีความเห็นว่าวิธีการวัดผลมีความเหมาะสมดีแล้ว นักศึกษามีความเห็นว่าการวัดผลยังต้องแก้ไขปรับปรุง จากผลการวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้ Median test พบว่าในเรื่องความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติในกลุ่มเนื้อหาโดยผู้สอนส่วนใหญ่มีความเห็นว่าวิธีการวัดผลในแต่ละกลุ่มวิชายังต้องการแก้ไขปรับปรุงในระดับน้อย แต่นักศึกษามีความเห็นว่าการแก้ไขปรับปรุงในระดับปานกลางถึงมาก แต่สำหรับในกลุ่มทักษะนั้นทั้งผู้สอนและนักศึกษามีความคิดเห็นไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยทั้งผู้สอนและนักศึกษาเห็นว่าการวัดผลในกลุ่มนี้ยังต้องการแก้ไขปรับปรุงในระดับปานกลาง (รายละเอียดในการวิเคราะห์ปรากฏในตารางที่ 34) ดังนั้นผลของการวิเคราะห์แสดงให้เห็นว่าแนวเหตุผลนี้มีความเป็นจริงเพียงบางส่วนเท่านั้น นอกจากวิเคราะห์ข้อมูลตามแนวเหตุผลแล้วผู้วิจัยยังได้ทำความคิดเห็นของผู้สอนและนักศึกษาเกี่ยวกับเรื่องอื่น ๆ ที่เห็นว่าเกี่ยวข้องกับผลการวัดผลมาวิเคราะห์ดังนี้

ความคิดเห็นเกี่ยวกับการแก้ไขปรับปรุงแบบทดสอบลักษณะต่าง ๆ ทั้งจากคำตอบของผู้สอนและนักศึกษา จากผลการวิเคราะห์พบว่าทั้งผู้สอนและนักศึกษามีความคิดเห็นเกี่ยวกับการแก้ไขปรับปรุงแบบทดสอบไม่แตกต่างกันคือทั้ง 2 กลุ่มมีความต้องการแก้ไขปรับปรุงแบบทดสอบในระดับปานกลาง (รายละเอียดในการวิเคราะห์ปรากฏในตารางที่ 38 ในบทที่ 3)

การแบ่งคะแนน จากผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของผู้สอนและของนักศึกษาเกี่ยวกับการแก้ไขปรับปรุงการแบ่งคะแนนนั้น ทั้งผู้สอนและนักศึกษามีความเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ กล่าวคือผู้สอนเห็นว่าทั้งการแบ่งคะแนนระหว่างการวัดผลระหว่าง เทอมและการวัดผลปลาย เทอมและการแบ่งคะแนนระหว่างภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติต้องการแก้ไขปรับปรุงในระดับน้อยที่สุด แต่ในความคิดเห็นของนักศึกษานั้นเห็นว่าควรได้รับการแก้ไขปรับปรุงในระดับปานกลางถึงมาก (รายละเอียดดังปรากฏในตารางที่ 37 ในบทที่ 3)

อภิปรายผล

1. ในการแบ่งกลุ่มวิชานั้น รายวิชาที่เปิดสอนในหลักสูตรของมหาวิทยาลัยทั้ง 5 แห่ง ทั้งหมด 35 วิชา แบ่งเป็นกลุ่มเนื้อหา 19 วิชา กลุ่มทักษะ 12 วิชา และอีก 4 วิชาไม่สามารถจัดเข้ากลุ่มใดได้ซึ่งสาเหตุที่จัดเข้ากลุ่มไม่ได้เนื่องจากไม่มีผู้สอนตอบมาในแบบสอบถาม ซึ่งอาจเป็นไปได้ว่าผู้สอนทั้ง 4 รายวิชานี้ไม่ได้ตอบแบบสอบถาม หรืออีกกรณีหนึ่งอาจเป็นรายวิชาที่ปรากฏในหลักสูตรแต่ยังไม่ได้เปิดสอนในขณะนั้น หรืออาจเป็นไปได้ว่ามหาวิทยาลัยนั้น ๆ อาจจะให้อาจารย์พิเศษสอน หรืออาจารย์ที่สอนประจำลาไปศึกษาต่อหรือลาดูงานในขณะที่ทำวิจัย ซึ่งในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยจะไม่เก็บข้อมูลจากอาจารย์พิเศษและอาจารย์ที่ลาศึกษาต่อ อย่างไรก็ตามไม่ว่า 4 รายวิชานี้จะไม่ได้รับการตอบในกรณีใดก็ตามเมื่อไม่สามารถจัดเข้ากลุ่มวิชาใดได้ก็ไม่สามารถนำไปวิเคราะห์ในงานวิจัยนี้ได้

2. จากการวิจัยพบว่าผู้สอนบรรณารักษศาสตร์ในมหาวิทยาลัยทั้ง 5 แห่งมีวุฒิปริญญาโท (บรรณารักษศาสตร์) มากที่สุดและในจำนวนทั้งหมดนี้มีผู้สอน 13 คนคิดเป็นร้อยละ 38.24 มีคุณวุฒิทางการศึกษา เมื่อพิจารณาถึงพื้นความรู้ทางการวัดผลแล้วพบว่า มีผู้สอนถึงร้อยละ 50.00 มีพื้นความรู้ทางการวัดผลอย่างเพียงพอและอีกร้อยละ 5.88 มีพื้นความรู้ทางการวัดผล เป็นอย่างดี ซึ่งที่เหลืออีกประมาณ 15 คน ของผู้สอนที่ตอบแบบสอบถามจะมีพื้นความรู้ทางการวัดผลน้อยมากและไม่มีเลย ในกลุ่มผู้ที่มีพื้นความรู้ทางการวัดผลอย่างเพียงพอเลยอย่างนี้ส่วนใหญ่แล้วจะ เคยศึกษาการวัดผล เป็นวิชา เล็กและวิชาบังคับในสถานศึกษา เดิมทั้งในระดับปริญญาตรีและในระดับปริญญาโท ซึ่งในลักษณะเช่นนี้มีความเป็นไปได้สูง เพราะ เมื่อพิจารณาถึงสถาบันที่ผลิตบัณฑิตระดับปริญญาโท (บรรณารักษศาสตร์) ในประเทศไทยก่อนมีการศึกษา 2525 มีเพียง 2 แห่งเท่านั้นคือ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยและมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒวิทยาเขตประสานมิตร สำหรับคุณสมบัติข้อหนึ่งของผู้ที่ จะ เข้าศึกษาต่อในระดับปริญญาโท (บรรณารักษศาสตร์) ที่จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยนั้นจะต้อง เป็นผู้ที่จบปริญญาตรีทางบรรณารักษศาสตร์หรือสาขาใดก็ได้โดยที่เกรดเฉลี่ยไม่ต่ำกว่า 2.50 (จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย บัณฑิตวิทยาลัย 2524 : 2 f-29) สำหรับคุณสมบัติของผู้ที่ จะ เข้าศึกษาต่อปริญญาโท (บรรณารักษศาสตร์) ในมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ วิทยาเขตประสานมิตรนั้น ก่อนปีการศึกษา 2524 ผู้ เข้าศึกษาต้องจบวุฒิปริญญาตรีการศึกษามัธยมศึกษา (กศ.บ.) เท่านั้นแต่จากปีการศึกษา 2524 เป็นต้นมามหาวิทยาลัย เริ่ม เปิดรับบัณฑิตจากสาขาอื่น ๆ เข้าศึกษา

ด้วย แต่ต้องไปเรียนวิชาทางการศึกษาเพิ่มเติมโดยผู้สำเร็จการศึกษาจะได้ปริญญา กศ.ม. (บรรณารักษศาสตร์) ในลักษณะที่ไม่จำกัดเฉพาะบรรณารักษศาสตร์ เช่นนี้ทำให้ผู้เข้าศึกษาในระดับปริญญาโท (บรรณารักษศาสตร์) มีพื้นฐานปริญญาดุษฎีหลายสาขาวิชาและจำนวนหนึ่งอาจเป็นผู้ที่มีพื้นฐานปริญญาดุษฎีทางการศึกษาด้วย โดยเฉพาะผู้ที่จบจากมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒวิทยาเขตประสานมิตร เป็นที่เชื่อได้แน่นอนว่ามีพื้นฐานความรู้ทางการศึกษาและเคยเรียนการวัดผลการศึกษาด้วย ด้วยลักษณะเช่นนี้จึงทำให้ผู้สอนส่วนหนึ่งมีวุฒิทางการศึกษาและเคยเรียนวิชาทางการวัดผลในสถาบันเดิม

ถ้าพิจารณาถึงวิธีการที่ได้รับความรู้ทางการวัดผลนอกเหนือจากที่เคยศึกษาในสถาบันเดิมแล้ววิธีการที่ผู้สอนใช้มากที่สุดคือ การศึกษาจากเอกสารด้วยตนเอง และการได้เข้ารับการอบรมทางการวัดผล โดยเฉพาะในกลุ่มผู้มีความรู้ทางการวัดผลเพียงพอและอย่างดึนั้นถึงแม้ว่าผู้สอนจำนวนมากที่สุดจะใช้วิธีศึกษาจากเอกสารด้วยตนเอง แต่วิธีการที่ได้รับความรู้จากการอบรมด้านการวัดผลนั้นนับว่าสูงมาก โดยเฉพาะผู้ที่มีพื้นฐานความรู้ทางการวัดผลเป็นอย่างดีนั้น นอกจากเคยศึกษาในสถานศึกษาเดิมแล้วผู้สอนทั้ง 2 คน ตอบว่า เคยได้รับการอบรมทางการวัดผลเท่านั้นไม่ได้รับโดยวิธีอื่น ๆ อีกเลย ดังนั้นจึงเป็นที่เชื่อได้ว่าการจัดการอบรมทางการวัดผลจะเป็นแนวทางที่ให้ความรู้แก่ผู้สอนบรรณารักษศาสตร์ได้ดีทางหนึ่ง โดยเฉพาะผู้ที่ไม่มีความรู้ทางด้านนี้เลยและถ้ามีความรู้พื้นฐานจากการอบรมจะทำให้ผู้สอนสามารถศึกษาจากเอกสารด้วยตนเองได้เข้าใจมากยิ่งขึ้น เมื่อพิจารณาจำแนกตามมหาวิทยาลัยแล้วจะเห็นว่าผู้สอนจากจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เป็นผู้ที่ได้รับการอบรมทางการวัดผลมากที่สุด ทั้งนี้เพราะมีหน่วยพัฒนาคณาจารย์ที่ให้ความรู้ทางด้านนี้อยู่แล้ว อย่างไรก็ตามการเพิ่มพูนความรู้ทางการวัดผลให้กับผู้สอนวิชาบรรณารักษศาสตร์จะโดยวิธีใดก็เป็นสิ่งจำเป็นอย่างหนึ่ง เพราะผู้สอนจำนวนมากเห็นว่าความรู้ทางการวัดผลมีความจำเป็นต่อผู้สอนในระดับมากและมีผู้สอนเป็นจำนวนมากที่เสนอแนะให้มีการจัดการอบรมทางการวัดผลขึ้น

3. ทั้งผู้สอนและนักศึกษาเห็นตรงกันว่าวิธีการวัดผลที่ผู้สอนใช้มากที่สุดทั้ง 2 กลุ่มวิชาคือการทดสอบ ร่องลงมาคือ การค้นคว้าทำรายงานในกลุ่มเนื้อหาสำหรับในกลุ่มทักษะ ร่องลงมาได้แก่การได้ปฏิบัติจริง และการค้นคว้าทำรายงาน แต่เป็นที่น่าสังเกตว่า วิธีการวัดผลที่ผู้สอนใช้ค่อนข้างมากทั้ง 2 กลุ่มวิชา เมื่อพิจารณาจากคำร้อยละของคำตอบของผู้สอนคือ การสังเกตพฤติกรรมของผู้เรียนคิด เป็นร้อยละ 38.30 ในกลุ่มเนื้อหาและร้อยละ 61.22 ในกลุ่มทักษะ การจัด

อันดับคุณภาพของผู้เรียนร้อยละ 38.30 ในกลุ่มเนื้อหาและร้อยละ 24.49 ในกลุ่มทักษะ การบันทึกพฤติกรรมสะสมการศึกษา เป็นรายบุคคลร้อยละ 34.40 ในกลุ่มเนื้อหาและร้อยละ 53.06 ในกลุ่มทักษะ แต่พิจารณาจากร้อยละของคำตอบของนักศึกษาพบว่านักศึกษาเห็นว่าวิธีการวัดผลเหล่านี้ผู้สอนใช้น้อยมาก การสังเกตพฤติกรรมของผู้เรียนมีคำตอบเพียงร้อยละ 12.29 ในกลุ่มเนื้อหาและร้อยละ 11.78 ในกลุ่มทักษะ การจัดอันดับคุณภาพมีคำตอบเพียงร้อยละ 6.89 ในกลุ่มเนื้อหาและร้อยละ 7.20 ในกลุ่มทักษะ การบันทึกพฤติกรรมสะสมการศึกษาเป็นรายบุคคล มีคำตอบเพียงร้อยละ 3.91 ในกลุ่มเนื้อหาและร้อยละ 11.62 ในกลุ่มทักษะ เหตุที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะลักษณะของวิธีการวัดผลและการใช้วิธีการวัดผลแบบนี้ในทางอ้อมของผู้สอน กล่าวคือผู้สอนจะใช้วิธีการวัดผลแบบนี้โดยไม่ให้ผู้เรียนรู้ตัว ที่เห็นได้ชัดคือการสังเกตพฤติกรรมของผู้เรียน ซึ่งเชื่อแน่ว่าผู้สอนนำมาใช้ทั้งนี้ เพราะ เมื่อศึกษาถึงองค์ประกอบต่าง ๆ ที่ผู้สอนใช้ประกอบการวัดผลอันได้แก่ ความตั้งใจเรียน ความสนใจซักถาม ความสม่ำเสมอในการเข้าเรียน ความสม่ำเสมอในการส่งงาน ความขยันชวนช่วยหาความรู้ และความสนใจในการเข้าร่วมกิจกรรม ซึ่งผู้สอนส่วนใหญ่เห็นว่าได้ใช้องค์ประกอบเหล่านี้ประกอบการวัดผลในระดับปานกลางถึงมาก โดยเฉพาะความสม่ำเสมอในการเข้าเรียน และความสม่ำเสมอในการส่งงาน ผู้สอนจะใช้ประกอบการวัดผลในระดับมาก ซึ่งตลอดระยะเวลาการเรียนนั้นผู้สอนอาจจะใช้วิธีการบันทึกพฤติกรรมของนักศึกษาแต่ละคนตามที่สังเกตได้ไว้แล้วนำผลที่ได้มาจัดอันดับคุณภาพของผู้เรียนแต่ละคนและนำมาพิจารณาประกอบการวัดผลกับวิธีการทดสอบอีกครั้งหนึ่งซึ่งโดยลักษณะที่กล่าวมาแล้วนี้ นักศึกษาจะไม่มีทางทราบได้เลยถ้าผู้สอนไม่ได้ชี้แจง จากการศึกษาถึงการชี้แจงการวัดผลของผู้สอนและการระบุการวัดผลลงในหัวข้อวิชา พบว่าผู้สอนได้ระบุการวัดผลลงในหัวข้อวิชาอย่างกว้าง ๆ เฉพาะการแบ่งคะแนนเท่านั้นและผู้สอนส่วนมากได้ชี้แจงการวัดผลให้นักศึกษาทราบในช่วงแรกของการสอน ซึ่งจากข้อมูลที่ได้มาอาจพอจะชี้ให้เห็นได้ว่าผู้สอนคงจะชี้แจงเฉพาะในส่วนที่ระบุลงในหัวข้อวิชาเท่านั้น ซึ่งลักษณะดังกล่าวจะมีผลกระทบต่อคำตอบของนักศึกษา โดยเฉพาะในส่วนที่เกี่ยวข้องกับวิธีการวัดผลคือ นักศึกษาจะไม่ทราบวิธีการวัดผลอื่น ๆ ที่ผู้สอนใช้นอกเหนือจากที่ได้ประสบด้วยตนเองโดยตรงอย่างเช่น การทดสอบ การค้นคว้าทำรายงานและการได้ปฏิบัติจริง อย่างไรก็ตามจากผลการวิจัย ก็พบว่าผู้สอนได้ใช้วิธีการวัดผลหลายวิธีนอกเหนือจากการทดสอบ จากผลวิจัยอันนี้ทำให้ทราบว่าวิธีการวัดผลสำหรับวิชาบรรณารักษศาสตร์ของมหาวิทยาลัยในประเทศไทยมีความคล้ายคลึงกับวิธีสำหรับวิชาบรรณารักษศาสตร์ในประเทศสหรัฐอเมริกา ซึ่งจากผลการวิจัยของ (Patel 1977: 27) ที่ได้ศึกษาถึงวิธีการวัดผลสำหรับนักศึกษาวิชาบรรณารักษศาสตร์ในประเทศไทยและประเทศสหรัฐ

อเมริกาจากผลการวิจัยพบว่า ในประเทศสหรัฐอเมริกาผู้นสอนวัดผลโดยใช้วิธีการวัดผลหลายวิธีร่วมกันซึ่งได้แก่ การทดสอบ การทำรายงาน การบันทึกพฤติกรรมสะสม การสอบปากเปล่า และวิธีการอื่น ๆ การที่วัดผลวิชาบรรณารักษศาสตร์ในประเทศไทยคล้ายคลึงกับของสหรัฐอเมริกา เช่นนี้ อาจมาจากสาเหตุที่ว่า การจัดการศึกษามหาวิทยาลัยในประเทศไทยนั้นได้รับอิทธิพลมาจากสหรัฐอเมริกาจึงมีการจัดระบบการเรียนการสอน หลักสูตรและการวัดผลประเมินผลที่คล้ายคลึงกัน

อย่างไรก็ตามวิธีการวัดผลที่ผู้นสอนใช้มากที่สุดคือ การทดสอบและลักษณะที่ใช้มากที่สุดคืออัตนัยแบบตอบขยายความ ผลวิจัยอันนี้สอดคล้องกับผลการวิจัยของ มาลินี ประเสริฐวงศ์ ที่ได้ประเมินผลหลักสูตรวิชาบรรณารักษศาสตร์ของคณะศิลปศาสตร์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ซึ่งผลวิจัยในด้านการวัดผลพบว่าผู้นสอนวัดผลโดยการทดสอบลักษณะข้อสอบจะวัดความเข้าใจมากกว่าความจำ (มาลินี ประเสริฐวงศ์ 2518 : 110) และผลงานของวิจัย ชูติมา สัจจามันท์ ที่ได้ทำการศึกษาสถานภาพการทำงานของบัณฑิตและมหาบัณฑิตจากจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ในส่วนที่เกี่ยวกับการวัดผลพบว่า วิธีการวัดผลที่ผู้นสอนใช้มากที่สุด คือการสอบข้อเขียน (ชูติมา สัจจามันท์ 2518 : 136-137) นอกจากนี้ผลการวิจัยอันนี้สอดคล้องกับผลงานวิจัย สุพัตรา ไชยศิริ ที่ได้ศึกษาเกี่ยวกับวิธีการสอนการใช้ห้องสมุดในมหาวิทยาลัยในประเทศไทยซึ่งในส่วนที่เกี่ยวกับการวัดผลพบว่าผู้นสอนใช้ข้อสอบอัตนัยมากที่สุด (สุพัตรา ไชยศิริ 2521 : 274) และยังสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ วิลาวัลย์ เผ่าเพ็ญ ซึ่งได้ประเมินการสอนวิชาบรรณารักษศาสตร์ในวิทยาลัยครู 5 แห่งซึ่งเกี่ยวกับการวัดผลพบว่า วิธีการวัดผลที่ผู้นสอนใช้มากที่สุดคือการทดสอบ (วิลาวัลย์ เผ่าเพ็ญ 2525 : 114) ซึ่งการที่ผู้นสอนใช้การทดสอบเป็นวิธีการวัดผลหลัก เช่นนี้ก่อให้เกิดปัญหากับนักศึกษาในระดับมากที่สุดผู้นสอนเน้นการสอบมากกว่าวิธีการวัดผลแบบอื่น ๆ เมื่อมีปัญหา เช่นนี้นักศึกษาได้เสนอแนะว่าผู้นสอนควรใช้วิธีการวัดผลหลาย ๆ แบบร่วมกัน ไม่ควรเน้นการทดสอบจนเกินไปและควรเปิดโอกาสให้นักศึกษาได้แสดงความคิดเห็นต่อวิธีการวัดผลในแต่ละวิชาด้วย

4. จากผลการวิจัยพบว่าในส่วนที่เป็นคำตอบของผู้นสอนวิธีการวัดผลไม่มีความสัมพันธ์กับลักษณะ เนื้อหาวิชา ซึ่งผลวิจัยอันนี้จะขัดแย้งกับแนวเหตุผลในการวิจัยที่ผู้วิจัยตั้งไว้ว่า วิธีการวัดผลมีความสัมพันธ์กับ เนื้อหาวิชา เหตุที่ผู้วิจัยตั้งแนวเหตุผล เช่นนี้ก็เนื่องมาจากข้อสมมุติ (Assumption) เบื้องหลังการวิจัยที่ว่า ผู้นสอนวิชาบรรณารักษศาสตร์ส่วนมากจะจบการศึกษาทางบรรณารักษศาสตร์โดยตรงและมีจะมองวิชาบรรณารักษศาสตร์ในลักษณะของ เนื้อหาวิชา เช่นวิชานี้เป็นวิชาปฏิบัติมากกว่าทฤษฎีหรือวิชานี้เป็นทฤษฎีมากกว่าปฏิบัติ มากกว่าจะมองในลักษณะจุดประสงค์

ของวิชาว่าต้องการให้ผู้เรียนเกิดพฤติกรรม เช่นไร เมื่อเรียนจบแต่ละวิชา ดังนั้นผู้วิจัยคาดต่อไปว่าในการเลือกวิธีการวัดผลผู้สอนต้องใช้เนื้อหาวิชาเป็นหลักในการเลือก แต่เมื่อผลการวิจัยปฏิเสธแนวเหตุผล เช่นนี้ เป็นที่เชื่อว่าคุณสอนไม่ได้ใช้เนื้อหาวิชา เพียงอย่างเดียว เป็นหลักในการเลือกวิธีการวัดผลซึ่งโดยหลักการวัดผลแล้วเนื้อหาวิชา เป็นเพียงตัวที่กระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดพฤติกรรมตามความมุ่งหมายของวิชานั้น ดังนั้นในการวัดผลผู้สอนจะวัดว่าคุณเรียนได้เกิดพฤติกรรมตามที่จุดประสงค์ของวิชาต้องการหรือยังดังนั้นจุดประสงค์ของวิชาคือสิ่งที่นำมาใช้เลือกวิธีการวัดผลแต่อย่างไรก็ตามเนื้อหาวิชาที่มีส่วนที่ช่วยให้ทราบว่าในเนื้อหาวิชาแต่ละส่วนจะทำให้ผู้เรียนเกิดพฤติกรรม เช่นไร (ชวาล ทรัพย์รัตกุล 2518 : 41-45) ซึ่งเมื่อพิจารณาตามพินความรู้ทางด้านการวัดผลของผู้สอนแล้วมีผู้สอนเกินกว่าครึ่งมีพินความรู้ทางด้านการวัดผลอย่างเพียงพอและอย่างดี โดยเฉพาะอย่างยิ่งมีผู้สอนส่วนมากในกลุ่มนี้ เคยศึกษาริชาการวัดผล เป็นวิชาบังคับและวิชาเลือกในสถานศึกษาจึง เป็นไปได้ว่าคุณสอนเป็นจำนวนมาก เข้าใจหลักการวัดผล เป็นอย่างดีและในการเลือกวิธีการวัดผลจึงไม่ได้ยึดเนื้อหาวิชาเป็นหลักเพียงอย่างเดียว ทั้งนี้เมื่อศึกษาถึงองค์ประกอบที่ผู้สอนใช้พิจารณาประกอบการเลือกวิธีการวัดผลพบว่าองค์ประกอบที่ผู้สอนนำมาประกอบการพิจารณาในระดับมากที่สุดคือ เนื้อหาวิชาและจุดประสงค์ของของวิชาที่สอน นอกจากนี้ผู้สอนส่วนมากยังได้นำวิธีการสอนมาพิจารณาประกอบในระดับปานกลางดังนั้นจึง เป็นไปได้ว่าเนื้อหาวิชาไม่ใช่องค์ประกอบ เพียงอย่างเดียวที่ผู้สอนนำมาพิจารณาเลือกวิธีการวัดผล และผู้สอนวิชาบรรณารักษศาสตร์ไม่ได้มองรายวิชาบรรณารักษศาสตร์ในแง่ของเนื้อหาเท่านั้นแต่ยังได้คำนึงถึงจุดประสงค์ของวิชาด้วยเช่นกันซึ่งทั้งนี้อาจจะเป็น เพราะว่าผู้สอนส่วนมากมีพินความรู้ทางด้านการวัดผลอย่าง เพียงพอ

5. ใน เรื่องความคิดเห็นต่อการแก้ไขปรับปรุงวิธีการวัดผลนั้นผู้สอนและนักศึกษามีความคิดเห็นแตกต่างกันในบางวิชาเท่านั้น กล่าวคือผู้สอนและนักศึกษามีความคิดเห็นแตกต่างกันในกลุ่มเนื้อหาโดยผู้สอนเห็นว่าวิธีการวัดผลสำหรับรายวิชาในกลุ่มนี้ยังต้องแก้ไขปรับปรุงในระดับน้อยถึงปานกลาง แต่นักศึกษาต้องการแก้ไขปรับปรุงในระดับปานกลาง โนม เอียงไปมาก สำหรับในกลุ่มทักษะทั้งผู้สอนและนักศึกษามีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน จากผลการวิจัยชี้ให้เห็นว่าความคิดเห็นของนักศึกษาในการแก้ไขปรับปรุงวิธีการวัดผลใน 2 กลุ่มวิชานี้แตกต่างกัน ซึ่งอาจเป็นไปได้ว่า ผู้สอนเห็นว่าการวัดผลที่กระทำอยู่นั้น เป็นการกระทำที่ดีที่สุดแล้ว แต่ในบางครั้งผู้สอนอาจไม่ได้ชี้แจงให้นักศึกษาทราบ หรือลักษณะการวัดผลบางรูปแบบนั้นเป็นการวัดผลโดยทางอ้อมโดยไม่ให้ผู้เรียนรู้ตัว นักศึกษาก็จะไม่ทราบว่าผู้สอนได้วัดผลการเรียนของตนเอง นักศึกษาจะรับทราบและ เข้าใจ เฉพาะส่วนที่

ประสพกับตนเองโดยตรง เช่นการทดสอบการค้นคว้าทำรายงาน การให้ปฏิบัติจริงสำหรับวิธีการอื่น ๆ ที่เป็นการวัดผลโดยทางอ้อม เช่น การสังเกตพฤติกรรมของผู้เรียน การจัดอันดับคุณภาพ การบันทึกพฤติกรรมสะสม นักศึกษาจะไม่เข้าใจเพราะไม่ได้ประสพกับตนเอง เมื่อพิจารณาจากวิธีการวัดผลที่ผู้สอนใช้ในแต่ละกลุ่มวิชาจะพบว่าในกลุ่มเนื้อหาวิธีการวัดผลที่ผู้สอนใช้มาก ได้แก่ การทดสอบ การค้นคว้าทำรายงาน การสังเกตพฤติกรรมของผู้เรียน การจัดอันดับคุณภาพ และการบันทึกพฤติกรรมสะสม แต่สำหรับกลุ่มทักษะวิธีการวัดผลที่ผู้สอนใช้มากได้แก่ การทดสอบ การให้ปฏิบัติจริง การค้นคว้าทำรายงาน ซึ่งถ้าพิจารณาจากวิธีการวัดผลที่ผู้สอนใช้ในสองกลุ่มนี้แล้วจะเห็นว่าในกลุ่มเนื้อหา เป็นวิธีการวัดผลที่ผู้สอนจะใช้ในทางอ้อมมากกว่าจะใช้โดยตรงกับนักศึกษา วิธีการวัดผลที่นักศึกษาประสพกับตนเองมากที่สุดคือการทดสอบ แต่สำหรับกลุ่มทักษะวิธีการวัดผลที่ผู้สอนใช้จะเป็นวิธีการวัดผลที่นักศึกษาประสพกับตนเองมากกว่ากลุ่มเนื้อหา ดังนั้นจึงเป็นไม่ได้ว่านักศึกษาเห็นว่าในกลุ่มทักษะนั้นผู้สอนได้ใช้วิธีการวัดผลหลายวิธีนอกเหนือจากการทดสอบซึ่งนักศึกษาส่วนใหญ่นั้นไม่เห็นด้วยกับการวัดผลโดยใช้การทดสอบเพียงอย่างเดียวแต่ต้องการให้ใช้หลายวิธีร่วมกัน และนอกจากนี้นักศึกษายัง เสนอแนะว่าในการวัดผลผู้สอนควร เน้นวัดความสามารถในการปฏิบัติได้มากกว่าการวัดความรู้ความจำ ในขณะที่ในกลุ่มเนื้อหา นักศึกษาจะเห็นว่าผู้สอนวัดผลโดยใช้วิธีการทดสอบ เท่านั้นจึงมีความเห็นที่ต้องแก้ไขปรับปรุงการวัดผลมากกว่าวิชาในกลุ่มทักษะ สำหรับผลจากการศึกษาถึงความต้องการแก้ไขปรับปรุงแบบทดสอบลักษณะต่าง ๆ ที่ผู้สอนใช้นั้นทั้งผู้สอนและนักศึกษามีความคิดเห็นไม่แตกต่างกันด้วย เหตุนี้สามารถชี้ชัดได้ว่าวิธีการวัดผลใดที่นักศึกษามีความคุ้นเคยและได้รับการชี้แจงอย่างละเอียดแล้วนักศึกษาก็จะเข้าใจการวัดผลของผู้สอนอย่างถูกต้อง

6. จากการศึกษาถึงการแบ่งคะแนนของผู้สอนในมหาวิทยาลัยทั้ง 5 แห่ง ทั้งการแบ่งคะแนนระหว่างการวัดผลระหว่าง ทอมและการวัดผลปลาย ทอม และการแบ่งคะแนนระหว่างภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติทั้งผู้สอนและนักศึกษาส่วนใหญ่มีคำตอบตรงกัน ในบางส่วนและบางส่วนจะแตกต่างกันกล่าวคือการแบ่งคะแนนระหว่างการวัดผลระหว่าง ทอมและการวัดผลปลาย ทอม ทั้งผู้สอนและนักศึกษาล้วนตอบเป็น 40-60 จากคำตอบของผู้สอนรองลงมาเป็น 50-50 แต่จากคำตอบของนักศึกษาเป็น 60-40 ทั้งผู้สอนและนักศึกษา เห็นว่าการแบ่งคะแนนที่ผู้สอนใช้น้อยที่สุดคือ 70-30 (รายละเอียดในตารางที่ 27) สำหรับการแบ่งคะแนนระหว่างภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ ผู้สอนส่วนใหญ่แบ่งคะแนนเป็น 60-40 และ 50-50 จำนวนคำตอบที่รองลงมาคือ

40-60 นักศึกษาส่วนใหญ่เห็นว่าผู้สอนแบ่งเป็น 60-40 รองลงมาคือ 50-50 (รายละเอียดในตารางที่ 28) นอกจากนี้จะมีความแตกต่างกันเป็นบางส่วนแล้วจำนวนร้อยละของคำตอบในแต่ละกลุ่มคะแนนค่อนข้างจะกระจายกันมากสาเหตุดังกล่าวนี้อาจสามารถอธิบายได้เมื่อพิจารณาถึงการแบ่งคะแนนแยกตามมหาวิทยาลัยซึ่งจะเห็นว่าการแบ่งคะแนนของผู้สอนในแต่ละมหาวิทยาลัยมีความแตกต่างกันอย่างเห็นได้ชัด หรือแม้แต่ผู้สอนในมหาวิทยาลัยเดียวกันก็แบ่งคะแนนแตกต่างกัน เช่น การแบ่งคะแนนระหว่างการวัดผลระหว่างเทอมและการวัดผลปลายเทอม จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ผู้สอนส่วนใหญ่ 4 คนจาก 11 คน แบ่งเป็น 50-50 รองลงมา 3 คนแบ่งเป็น 40-60 มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ผู้สอนจำนวน 2 คน จาก 3 คน แบ่งคะแนนเป็น 50-50 มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ผู้สอนจำนวนครึ่งหนึ่งแบ่งคะแนนเป็น 50-50 จำนวนรองลงมา 2 คนจาก 6 คน แบ่งคะแนนเป็น 40-60 แต่ผู้สอนจากมหาวิทยาลัยขอนแก่นเกินกว่าครึ่ง 6 คนจาก 9 คน แบ่งคะแนนเป็น 40-60 และผู้สอนจากมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ทั้งหมด 5 คน จำนวน 2 คน ตอบว่า แบ่งเป็น 40-60 อีก 2 คนแบ่งเป็น 50-50 (รายละเอียดในตารางที่ 27)

การแบ่งคะแนนระหว่างภาคปฏิบัติและภาคทฤษฎี จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยผู้สอนจำนวนมากที่สุด 4 คน จาก 11 คน แบ่งเป็น 50-50 ผู้สอนจำนวนรองลงมา 3 คน แบ่งเป็น 40-60 แต่ผู้สอนจากมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์จำนวน 2 คน จาก 3 คน แบ่งเป็น 60-40 สำหรับผู้สอนจากมหาวิทยาลัยเชียงใหม่จำนวนทั้งหมด 6 คน แบ่งคะแนนเป็น 50-50, 70-30 และแบ่งโดยพิจารณาจากเนื้อหาวิชา กลุ่มละ 2 คน เท่ากัน ผู้สอนจากมหาวิทยาลัยขอนแก่น 4 คนจาก 9 คน แบ่งเป็น 40-60 และรองลงมาจำนวน 2 คน แบ่งเป็น 60-40 และแบ่งโดยพิจารณาจากเนื้อหาวิชาในจำนวนที่เท่ากัน และผู้สอนจากมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์จำนวน 4 คน จาก 5 คน แบ่งเป็น 60-40 (รายละเอียดในตารางที่ 28) ซึ่งจากการแบ่งคะแนนที่แตกต่างกันในแต่ละมหาวิทยาลัยหรือแม้แต่ของผู้สอนในมหาวิทยาลัยเดียวกันก็ตามมีผลทำให้คำตอบของนักศึกษาเกี่ยวกับการแบ่งคะแนน กล่าวคือนักศึกษาจะตอบตามความเป็นจริงที่ผู้สอนในมหาวิทยาลัยของตนเองปฏิบัติ จึงทำให้ร้อยละของคำตอบของนักศึกษาในแต่ละกลุ่มคะแนนใกล้เคียงกัน ผลวิจัยอันนี้ยังชี้ให้เห็นว่า การแบ่งคะแนนของผู้สอนในแต่ละมหาวิทยาลัยมีความแตกต่างกัน

สำหรับความคิดเห็นของผู้สอนและนักศึกษา เกี่ยวกับการแก้ไขปรับปรุงการแบ่งคะแนนแตกต่างกันทั้งการแบ่งระหว่างการวัดผลระหว่างเทอมและการวัดผลปลายเทอม และการแบ่ง

คะแนนระหว่างภาคทฤษฎีและปฏิบัติที่ผู้สอนเห็นว่าการแบ่งคะแนนที่ใช้อยู่จริงนั้น เหมาะสมคืออยู่แล้ว คือการแบ่งคะแนนระหว่างทอมและปลายทอมเป็น 40-60 และการแบ่งคะแนนระหว่างภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ เป็น 60-40 และ 50-50 สำหรับนักศึกษาเห็นว่าการแบ่งคะแนนยังต้องแก้ไขปรับปรุง คือนักศึกษาเห็นว่าการแบ่งคะแนนที่เหมาะสมที่สุดระหว่างทอมและปลายทอมควรเป็น 50-50 รองลงมาคือ 70-30 และเป็นที่น่าสังเกตว่ากลุ่มคะแนน 70-30 นี้เป็นกลุ่มคะแนนที่ผู้สอนใช้น้อยที่สุดในความเป็นจริง การแบ่งคะแนนระหว่างภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติที่เหมาะสมที่สุดควรเป็น 40-60 และ 50-50 ซึ่งจากผลวิจัยอันนี้มีความแตกต่างกันเป็นบางส่วนจากผลวิจัยของ วิลาวัลย์ เฝ้าเพ็ง (2525 : 114) ที่ได้ประเมินการสอนวิชาบรรณารักษศาสตร์ระดับวิทยาลัยครู ในส่วนที่เกี่ยวกับการแบ่งคะแนนระหว่างทอมและปลายทอมซึ่งทั้งผู้สอนและนักศึกษาเห็นว่าที่เหมาะสมที่สุดควรเป็น 60-40 แต่สำหรับการแบ่งคะแนนระหว่างภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติผู้สอนเห็นว่าเหมาะสมควรเป็น 50-50 แต่นักศึกษาเห็นว่าควรเป็น 60-40 ซึ่งความคิดเห็นที่เหมาะสมที่สุดของผู้สอนและนักศึกษาวិทยาลัยครูนี้จะตรงกับที่ผู้สอนในระดับมหาวิทยาลัยใช้อยู่จริง อย่างไรก็ตาม เมื่อมองภาพรวมถึงการแบ่งคะแนนระหว่างภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติจำแนกตามมหาวิทยาลัยแล้วจะเห็นว่าผู้สอนในแต่ละมหาวิทยาลัยแบ่งคะแนนแตกต่างกันออกไปหรือแม้แต่ในมหาวิทยาลัยเดียวกันผู้สอนก็จะแบ่งคะแนนแตกต่างกันออกไปดังรายละเอียดในตอนต้น ซึ่งลักษณะดังกล่าวนี้ชี้ให้เห็นว่าผู้สอนแต่ละคนให้ความสำคัญกับภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติแตกต่างกันและนอกจากการที่ผู้สอนให้คะแนนต่างกัน อาจเป็นเหตุผลที่สามารถอธิบายผลงานวิจัยของ ชูติมา สัจจามันท์ (2518 : 136-137) ในประเด็นที่บัณฑิตที่ตอบแบบสอบถามเห็นว่า ผู้สอนมีมาตรฐานการให้คะแนนที่แตกต่างกันทำให้ผู้เรียนเลือกเรียนวิชาที่ได้คะแนนง่ายมากกว่าจะเลือกเรียนวิชาที่จะเป็นประโยชน์อย่างแท้จริง อย่างไรก็ตามยังมีผู้สอนอีกจำนวนหนึ่งซึ่งมีจำนวนมากพอสมควรที่เห็นว่าการแบ่งคะแนนระหว่างภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ นั้นไม่อาจขี้งลงไปได้ว่าควรเป็นเท่าไรแน่นอนต้องขึ้นอยู่กับเนื้อหาของวิชานั้น ๆ ซึ่งลักษณะเช่นนี้ แสดงให้เห็นว่าผู้สอนให้ความสำคัญกับ เนื้อหาวิชามากขึ้นและจากการแบ่งคะแนนโดยส่วนใหญ่แล้วจะเห็นว่าผู้สอนให้ความสำคัญกับภาคปฏิบัติมากขึ้น ซึ่งอาจจะ เป็น เพราะว่าได้ รับข้อเสนอแนะจากงานวิจัยที่ผ่านมาว่าผู้สอนควร เน้นภาคปฏิบัติมากขึ้นกว่าที่เป็นอยู่

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะต่อผู้สอนวิชาบรรณารักษศาสตร์ในมหาวิทยาลัยทั้ง 5 แห่ง

1.1 ผู้สอนควรได้จัดทำหัวข้อวิชา (Course Outline) ในวิชาที่สอนให้สมบูรณ์ที่สุดโดยเฉพาะในส่วนที่เกี่ยวกับการวัดผลนั้นไม่ควรระบุอย่างกว้าง ๆ เฉพาะการแบ่งคะแนนเท่านั้น ควรจะระบุทั้งการแบ่งคะแนนช่วงเวลาการวัดผล วิธีการวัดผลองค์ประกอบอื่น ๆ ที่ท่านใช้ประกอบการวัดผล พร้อมทั้งชี้แจงขั้นตอนการวัดผลของวิชานั้น ๆ อย่างละเอียดให้นักศึกษาเข้าใจ ซึ่งถ้าไม่ได้ชี้แจงแล้วจะทำให้นักศึกษาเห็นว่าการวัดผลของผู้สอนมีเพียงการทดสอบเท่านั้น

1.2 ผู้สอนควรหาความรู้ทางด้านการวัดผลเพิ่มเติมโดยการศึกษาจากเอกสารด้วยตนเองหรือเข้ารับการอบรมทางด้านการวัดผล หรือโดยวิธีการใด ๆ ก็ได้ นอกจากนี้ควรทำความเข้าใจกับจุดประสงค์หลักของวิชาที่ตนเองสอนอย่างถ่องแท้และสามารถวิเคราะห์ออกมาได้ว่าต้องการให้ผู้เรียนมีพฤติกรรมเช่นไร เมื่อเรียนจบแล้วเพื่อจะได้วัดผลได้ถูกต้องและนอกจากนี้ควรชี้แจงจุดมุ่งหมายของการวัดผลแต่ละวิชาให้ผู้เรียนทราบด้วย

1.3 ผู้สอนในภาควิชาบรรณารักษศาสตร์ในแต่ละมหาวิทยาลัยควรมีโอกาสพบปะแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและถกเถียงปัญหาเกี่ยวกับการวัดผลวิชาบรรณารักษศาสตร์ในสถาบันของตน เพื่อช่วยกันแก้ปัญหาอันเป็นแนวทางที่จะปรับปรุงการวัดผลให้ดียิ่งขึ้นและให้เป็นมาตรฐานเดียวกัน

1.4 ผู้สอนบรรณารักษศาสตร์ในมหาวิทยาลัยทั้ง 5 แห่งที่สอนวิชาเดียวกันควรมีโอกาสได้พบปะสังสรรค์แลกเปลี่ยนความคิดเห็นเกี่ยวกับการวัดผลในวิชานั้น ๆ เพื่อให้เป็นไปในทางเดียวกันและให้เหมาะสมมากยิ่งขึ้น

2. ข้อเสนอแนะสำหรับผู้บริหารภาควิชาหรือผู้เกี่ยวข้อง

2.1 ควรจัดอบรมเชิงปฏิบัติการด้านการวัดผลแก่ผู้สอนวิชาบรรณารักษศาสตร์ในหน่วยงานของท่านหรือสนับสนุนให้ผู้สอนได้รับความรู้ทางด้านการวัดผลโดยวิธีใดวิธีหนึ่ง โดยเฉพาะในเรื่องการสร้างแบบทดสอบในลักษณะต่าง ๆ

2.2 ผู้บริหารควรจะมองเห็นความสำคัญของการวัดผล เพราะการวัดผลเป็นปัจจัยสำคัญที่จะวัดว่าการจัดการศึกษาของสถาบันนั้น ๆ บรรลุเป้าหมายเพียงใดและต้องคำนึงด้วยว่าเมื่อหน่วยงานผลิตบัณฑิตทางบรรณารักษศาสตร์ออกไปนั้นนอกจากไปทำหน้าที่บรรณารักษ์แล้วอีกส่วนหนึ่งจะไปทำหน้าที่เป็นผู้สอนบรรณารักษศาสตร์ ซึ่งความรู้ทางด้านการวัดผลมีความจำเป็นมาก ดังนั้นควรเปิดสอนวิชาการวัดผลในวิชาบรรณารักษศาสตร์หรือเปิดสอนวิชาการสอนวิชาบรรณารักษ -

ศาสตร์โดยระบุให้การวัดผล เป็นหัวข้อสำคัญในวิชานั้น ๆ ในหลักสูตรวิชาบรรณารักษศาสตร์ในมหาวิทยาลัยของท่านโดยอาจเปิดสอนในลักษณะวิชาเลือกหรือวิชาบังคับก็ได้ ทั้งนี้เพื่อเปิดโอกาสให้นักศึกษาได้เลือกเรียนซึ่งจะเป็นประโยชน์ในการทำงานของบัณฑิตในอนาคต

2.3 สมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทยโดยชมรมผู้สอนบรรณารักษศาสตร์ควรทำหน้าที่เป็นหน่วยงานกลางจัดการอบรม เชิงปฏิบัติการหรือจัดสัมมนา เกี่ยวกับการวัดผลในวิชาบรรณารักษศาสตร์แก่ผู้สอนวิชาบรรณารักษศาสตร์ในประเทศไทย

ขอเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรได้ศึกษาวิธีการวัดผลวิชาบรรณารักษศาสตร์ในระดับปริญญาโทบัณฑิต
2. ควรได้ศึกษาวิธีการวัดผลวิชาบรรณารักษศาสตร์ในระดับปริญญาบัณฑิตที่เปิดสอนในระดับวิทยาลัยครู เพื่อเปรียบเทียบกัน
3. ควรศึกษาถึงความสัมพันธ์ระหว่างวิธีการวัดผลและวัตถุประสงค์ของวิชาที่ปรากฏจริงในหัวข้อวิชาโดยละเอียด ซึ่งอาจทำได้โดยแยกวิเคราะห์ตามกลุ่มวิชา เช่น กลุ่มวิชาจัดหมู่และทำบัตรรายการ กลุ่มวิชาการ กลุ่มวิชาบริหาร เป็นต้น
4. ควรศึกษาเปรียบเทียบการวัดผลที่ใช้สำหรับวิชาบรรณารักษศาสตร์ที่เปิดสอนในมหาวิทยาลัยเปิดและมหาวิทยาลัยปิดซึ่งมีระบบการเรียนการสอนที่แตกต่างกัน

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย